

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Monstris Et Monstrosis, Qvam Mirabilis, Bonvs, Et
Ivstvs, In Mvndo Administrando, Sit Devs, Monstrantibvs**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1647

§. 2. Compensatio eorum, quæ desunt in vno loco, aut alia re à diuina
prouidentia mundo prospecta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51168](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51168)

Rom. 9.
21.

tantum, alia integra. O homo tu quis es, qui respondeas Deo? Numquid dicit figmentum, ei, qui se finxit: Quid me fecisti sic? An non habet potestatem figulus luti, ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud vero in contumeliam? Hoc nos per Prophetam

Ierem. 18.
6.

scire voluit, cum illius ore diceret: Ecce sicut lutum in manu figuli, ita & vos in manu mea. Quid inde conficitur? Id quod Apostolus dicit, O homo, quis es, qui respondeas Deo? Respondere Deo non posse conuincitur,

S. Greg.
lib. 9. moral.
c. 8.

ait S. Gregorius, qui homo nominatur; qui per hoc, quod de humo sumtus est, iudicia superna discutere dignus non est.

§. II.

Compensatio eorum, quae desunt in vno loco, aut alia re, à diuina prouidentia Mundo prospecta.

Hæc quanquam ita sint, & licet negare vnicuique possit, quod vult, tamen tam bonus est Plasmator noster, vt plerumque quod in vno negat, in altero compenset.

Albert.
Hieron.
Seneca-
nus lib. 1.
de Proui-
dent. Dei.
c. 7.

Ita, teste Alberto Hierone, ubicumque locorum alicuius rei ad vitam necessaria inopia laboratur, ibi aliud quiddam, quod eius vicem suppleat, inuenitur. In Aegypto, vbi rara pluuia, Nilus ripas aluei supergressus, id quod à

calo

celo regioni isti negatum est, etiam abunde sua irrigatione compensat. In locis mediterraneis, ubi salis factitij materia deest, fodina salis à natura confecti reperiuntur, ne vlla terra pars condimento ciborum tam necessario destituatur. In Noruegia & Suetia, ubi perpetuo gelu omnia rigent, non solum quercus, pinus, abietes, & id genus alie arbores tanta copia, quanta vix vsquam alibi, proueniunt, verum etiam Marturi, Zebellini, Ceruarij, nigra & alba vulpes, quarum pelles ad frigoris asperitatem mitigandam apprimè idoneæ sunt, plures, quàm alijs locis visuntur. In Frisia, Hollandia, Taxandria, ubi nulla, aut rara siluæ inueniuntur, cespitis quoddam genus è terra effoditur, quod ad solem siccatum tam idoneum fit ignis fomentum, ut lignorum desiderium facile harum regionum incola ferant. M. Paulus Venetus dicit, in regno Cathay, quod lignis caret, nigros lapides inueniri, qui in ignem missi, ut lignum, ardent. Ubi, ob serpentum ingentem numerum, homines in magno periculo vite versantur, ibi lacerta humano generi amica, si quando dormienti in pratis homini serpentem insidiari vident, faciem eius perreptant, ut a somno excitetur, & insidias declinet. Huiusmodi naturæ succursus, qui passim in ma-

Vide &
Adrian.
Iunium
in Bata-
uicæ histo-
ria.

Io. Lud.
Gottfrid.
in hist.
Antipod.
p. 1. pag.
177.

gno mundo cernitur, etiam in homine, hoc est, in *paruo mundo*, reperitur, cui si vnum membrū deest, aut læsum est, alterū tanto magis seruit, pedemq; manus, & sensum, sensus haud rarò compensat. Aut si defectus corporis dexteritate non sarcitur, ingenij dotes, animiq; vires tanto sunt locupletiores. Quemadmodum fit etiam, in Brasilorum canibus, qui cū latrare nequeant, tamen possunt vlulare, more luporum. Quod ipsum experimur in luce mundi sideralis, vbi subducto sole, luna effulget, aut clarus stellarum chorus. Ita quoque sunt alij suæ quisque regionis indigenæ, quorum si quid in vno deest, in altero superest. Æthiopi barbam non dedit natura, dedit autē capillum tanto densiorē, quo solem arceat capiti flagrantius imminentem. Europæus crispata coma non indiget, ea igitur illi materia de vertice ad mentum defluit, vt barba vestiatur. Atq; hæc quidē opera sunt naturæ in vno compensantis, quod deest in altero; & hiemi, sobolescentem vernæ telluris fecunditatē substituētis; quam tamen seu vicissitudinem, seu compensationem non miramur, quia consuetudo transit in contemptum,

aut

aut neglectum. Illas igitur res alba linea signandas arbitramur, quas raritas commendat. Ostendam igitur, alias quoque in monstro, vel monstrosis compensationes admirationem meritas, non quòd rarò contingant, sed quòd rarò expendantur; aut narrentur, cum tamen manifesta Numinis ex illis providentia, & sapientissimùm iudicium elufcescat.

§. III.

Parvorum hominum magna virtus.

Philetam Cum aiunt macerrimo corpore fuisse. Quoniam igitur quavis occasione facile subverti poterat, ferunt eum plumbeas habuisse soleas in calceis, ne à ventis prosterne- retur, si paulò durius eum afflassent. Quod ergo illi in corpore pondus natura negavit, id à plumbo ingenium addidit: alijs quod eadem natura in mensura subtraxit, in pondere substituit, & breves quidem, sed pingues fecit, & in omaso suum momentum habentes. Atque, ut à statura incipiamus, quoties, si corpus aspiciatur, pusillus quantus Molon, animos gerit gigante maiores? Ut nihil repetam de Zachæo; quanta laude afficit Pindarus Mellissum Thebanum, qui statura corporis

Ælian:
lib. 9. va-
riar. c. 14.

Suidas
Verb.
Molon.
Luc. 19.
Pind. od.
4.

N n 5

parua,